

Forslag til forespørgselsdebat om: Hvordan kan vi sikre, at vi får mest muligt for de penge, der er afsat til boligformål

(Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Bolig, Byggeri og Infrastruktur)

Medlem af Inatsisartut, Anthon Frederiksen, Partii Naleraq, er fremkommet med forslag til forespørgselsdebat om hvordan man kan få mest muligt ud af de midler, der afsættes fra Landskassen til både privat og offentligt boligbyggeri. Anthon Frederiksen fremkommer også med forslag til en udtalelse.

Naalakkersuisut er enige i, at midler til boligområdet skal udnyttes bedst muligt til gavn for hele befolkningen. Det er også en del af Naalakkersuisuts koalitionsaftale, at midler til bolig- og anlægsområdet skal tilgodese alle dele af landet.

Det vil sige, at boligbyggeriet skal tilpasses de stedlige vilkår for finansiering, som kan opdeles i 4 kategorier:

- 1) Offentligt byggeri (Selvstyre og/eller kommunalt finansieret)
- 2) Privat finansieret (100 % egen, privat opsparing)
- 3) Banklån (Oftest steder med lave huspriser og ingen mulighed for realkreditlån)
- 4) Realkredit (Ydes efter konkret vurdering af ansøger, lige nu i 4 byer)

For at fremme en større grad af selvforsyning af boliger, er det hensigtsmæssigt at tilskynde borgerne til at bygge egne boliger de steder, hvor der kan ydes realkreditlån. De samlede offentlige 20/20/60-udlån til en bolig er op til 587.500 kr., hvor den samlede byggepris kan løbe op i over 2,3 mio. kr. Det vil sige, for samme pris som det koster det offentlige at bygge en udlejningsbolig, kan det offentlige yde et lån til knap 4 boliger med 20/20/60-lån eller 2 andelsboliger eller 1,5 medbyggersæt.

Udlånet fra det offentlige betales først, når boligen er indflytningsklar. Dermed kan samfundet nyde godt af de arbejdspladser, som lokale håndværkere har besat under byggeperioden samt de skatteindbetalinger, byggeriet har genereret. Vi skal være opmærksomme på, at hvis vi ikke understøtter borgernes mulighed for at eje deres egen bolig, så vil det medføre et større pres på de offentlige udlejningsboliger.

I perioden 1998 til i dag er udlån fra realkreditinstitutter til boliger steget fra 587,4 mio. kr. (587.400.000) til over 2,9 mia. kr. (2.953.679.000). Udlånene repræsenterer en aktivitet og byggeri af boliger, som ville være vanskeligt at erstatte med offentlige udlejningsboliger. Med andre ord ville bolignøden være endnu højere i dag, hvis disse private boliger og andelsboliger ikke var blevet bygget. Aktiviteten kan ses som et udtryk for at landskassen er fritaget for en stor opgave med nybyggeri af boliger. Dertil kommer, at Selvstyret ikke skal sørge for vedligeholdelsen fremadrettet. Derfor er det en del af Naalakkersuisuts koalitionsaftale, at 20/20/60-ordningen skal fortsætte.

I en tid, hvor det bliver mere og mere klart, at landskassens ressourcer er knappe set i forhold til de store udfordringer, der ligger foran os – og det ikke kun på boligområdet – kan Naalakkersuisut tilslutte sig forslaget til udtalelse om, at tilskud fra Landskassen skal målrettes borgere med reelle behov. Det er i høj grad også indarbejdet i de eksisterende lovgivninger, så som i Landstingsforordning nr. 11 af 19. november 2007 om støtte til boligbyggeri, fælleshuse, byggesæt m.v. og i det fremlagte forslag til revision af boligsikringsordningen.

Det er ikke Naalakkersuisuts opfattelse, at Selvstyrets boligpolitik er udtryk for at de rige bliver rigere på samfundets bekostning.

Der er rigtigt mange aktive borgere i vort land, der som alternativ til at bo i en udlejningsbolig, har taget det store skridt at sørge for at boligforsyne sin husstand. Mange har modtaget lån til medbyggerhuse uden tilbagebetalingspligt med en materialeværdi af op til 1,2 mio. kr., og før det kunne borgere modtage byggematerialer til Selvbyggerhuse. Disse borgere har lagt et stort arbejde i at bygge deres egen bolig.

Mange andre borgere har også benyttet sig af ordningen med lån op til 587.500 kr. til byggeri af deres eget hus eller lejlighed. At antyde at denne gruppe borgere de er blevet rige på samfundets bekostning kan Naalakkersuisut ikke stå inde for. Naalakkersuisut vil derimod takke disse borgere rundt i landets bygder og byer for at tage et initiativ.

Med disse ord vil jeg håbe, at vi får en konstruktiv og god debat.